

TALLINNA KOPLI AMETUKOOLI ÕPPEKAVA

Õppekavarühm		Käsitöö				
Õppekava nimetus eesti keeles, inglise keeles		Puukäsitöö <i>Woodworker</i>				
Õppekava kood EHISes		210158				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKAR 2	EKR 3	EKAR 4 kutsekesk haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
			X			
Õppekava maht (EKAP)		120 EKAP				
Õppekava koostamise alus		Kultuuri Kutsenõukogu 14. 11. 2018. a kutsestandardi kinnitamise otsus nr 13 „Puukäsitöeline, tase 4“ ja VV 26.03.2013. a määrus nr 130 „Kutseharidusstandard“				
Õppekava eesmärk ja õpiväljundid		<p>Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab kompetentsid, mis võimaldavad töötada puukäsitöö tegijana nii iseseisvalt kui meeskonnaliikmena puukäsitöövaldkonnas ning luuakse eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.</p> <p>Pärast õppekava läbimist õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) väärtustab valitud eriala ning enda tööalast arengut ja edasist õpiteed tulenevalt käsitöölise kutse-etikast ja loominguilisest väljendusviisist, on kursis tööalaste arengute ja tööturu suundumustega käsitöö valdkonnas; 2) täidab iseseisvalt tööülesandeid, juhindudes tööalastest korraldustest, tehnoloogilisest dokumentatsioonist, vastutab oma tööülesannete täitmise eest, kontrollib ja hindab töötulemust vastavalt töö eesmärgile; 3) valmistab kvaliteetseid ja esteetilisi puidust käsitöö- ja tarbeesemeid, kasutades traditsioonilisi ja kaasaegseid tehnikaid, töövõtteid ja viimistlusviise, järgides kvaliteedinõudeid ning materjali säästlikku kasutamist; 4) planeerib ja kasutab ressursse efektiivselt, väärtustab tellimustööde tähtaegset täitmist; 5) töötab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid kasutades ning järgib keskkonnahoiunõudeid; 6) mõtleb loovalt ja arendab oma ideid, teostab neid tulenevalt sihtrühmast ning turustab valmis toodangu ja teenuseid, tuginedes ettevõtluse printsiipidele; 7) osaleb meeskonnatöös, arendab sotsiaalseid ja enesekohaseid pädevusi, on avatud koostööle ning käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil; 8) mõistab infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte, hangib, kasutab, töötleb, edastab ja säilitab tööalast infot. 				
Õppekava rakendamine (sihtrühmad, õppevormid)						
Põhihariduse või keskkooli omandanud õpilastele, statsionaarne koolipõhine õppevorm						
Nõuded õpingute alustamiseks. Õpingute alustamise nõudeks on põhihariduse olemasolu						

Nõuded õpingute lõpetamiseks. Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud puukäsitöö eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse kutseksamiga, mida võib sooritada osade kaupa. Juhul, kui kutseeksami sooritamise ebaõnnestub, on õpilasel õigus sooritada õpingute lõpetamiseks erialane lõpueksam.

Lõpetamisel väljastatavad dokumendid: kooli lõputunnistus koos hinnete lehega

Õpingute läbimisel omandatav(ad)

kvalifikatsioon(id)	Puukäsitööline, tase 4
osakutse(d)	-

Õppekava struktuur

Õppekava maht 120 EKAP, millest põhiõpinguid 101 EKAP, sh praktika 21 EKAP (17,5%) ja valikõpinguid 19 EKAP (16%)

Põhiõpingud 101 EKAP

- 1) sissejuhatus kutseõpingutesse **3 EKAP**
- 2) õpitee ja töö muutuv keskkonnas **5 EKAP**
- 3) Eesti rahvakultuuri ja puutöönduse ajaloo alused **4 EKAP**
- 4) kavandamine ja kujutamine **5 EKAP**
- 5) puiduõpetus **4 EKAP**
- 6) puutööalased tööriistad ja tehnoloogia **5 EKAP**
- 7) tervikpuuesemete valmistamine **8 EKAP**
- 8) painutamistööd **8 EKAP**
- 9) laudnõude valmistamine **7 EKAP**
- 10) tappseotiste valmistamine **8 EKAP**
- 11) punumistööd **6 EKAP**
- 12) tahumistööd **5 EKAP**
- 13) käsitööalane ettevõtlus ja tootearendus **12 EKAP**
- 14) praktika **21 EKAP**

Valikõpingud 19 EKAP

Õpilasel on kohustus valida valikõpinguid 19 EKAP ja tal on õigus valida valikmooduleid kooli teistest õppekavadest või teiste õppeasutuste õppekavadest kooli õppekorralduseeskirjas sätestatud korras.

- 1) arvutiõpetus 3 EKAP
- 2) erialane inglise keel 2 EKAP
- 3) täispuidust lihtsate mööbliesemete valmistamine 6 EKAP
- 4) intarsia- ja puidulõike tehnikad 5 EKAP
- 5) polsterdus- ja õmblustööd 5 EKAP
- 6) nahatöö alused 3 EKAP
- 7) metallehistöö alused 5 EKAP
- 8) fotograafia alused 3 EKAP

Põhiõpingute moodulid 101 EKAP (nimetus, maht ja õpiväljundid)

1. Sissejuhatus kutseõpingutesse 3 EKAP

Õpilane:

- 1) kirjeldab puukäsitöölise kutsest, eriala õppekava ülesehitusest ning õppe- ja praktikakorraldusega seonduvast
- 2) orienteerub puukäsitöö arengutes, õpingute jätkamise ja kutsetaseme tõstmise võimalustes puukäsitöö erialal ning tööjõuturul toimivas
- 3) mõistab puukäsitöö iseloomu, eripära ja ergonoomiliste töövõtete kasutamise vajalikkust
- 4) mõistab käsitöömeistri kutse-eetika nõuete, autorikaitse, tarbijakaitse ja keskkonnakaitse nõuete rakendamise vajalikkust oma kutsealases töös
- 5) mõistab õpimapi koostamise vajadust ning vormistamise nõudeid, koostab õpimapi elektrooniliselt või paber kandjal

2. Õpitee ja töö muutuv keskkonnas 5 EKAP

Õpilane:

- 1) kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid

- 2) mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi
- 3) kavandab omapoolse panuse väärtuste loomisel enda ja teiste jaoks kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses
- 4) mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama

3. Eesti rahvakultuuri ja puutöönduse ajaloo alused 4 EKAP

Õpilane:

- 1) kirjeldab Eesti rahvakultuuri ilminguid talurahvakultuuris, looduslike materjalide kasutusvõimalusi eestlaste elukorralduses erinevatel ajaloo perioodidel
- 2) mõistab rahvakunsti alase kirjanduse, muuseumi fondide ja erinevate meedia kanalite kasutamise vajadust ning rakendab neid algallikatena kutsealases töös ja museaaliga töötamisel
- 3) rakendab Eesti rahvakunstile omast ornamentikat, puidu kirjamistehnikaid ja kompositsioonivõtteid
- 4) tutvustab Eesti 19.-21. sajandi puutöö arengulugu, olulisi puukäsitöö meistreid, ettevõtteid ja keskusi
- 5) kirjeldab Eesti traditsiooniliste puukäsitöötehnikate arengut, levikut ja kasutusala, peamisi tootegruppe ning nendesse kuuluvaid esemeid, nende otstarvet ja valmistamiseks kasutatavaid puiduliike

4. Kavandamine ja kujutamine 5 EKAP

Õpilane:

- 1) rakendab ornamentaalsete kujundite kavandamisel geomeetrilisi võtteid, kasutades esemete kavandamisel nii joonestamis- kui joonistusalasid oskusi
- 2) mõistab kompositsiooni aluseid – rütm, dominant, sümmeetria, kontrast, tasakaal, proportsioon ja värvusõpetuse põhitõdesid, loob erinevaid ornamente ning rakendab teoreetilisi teadmisi praktilises töös
- 3) kavandab puidust esemeid, järgides kavandatava toote mõõte, proportsioone ja funktsionaalsust, kasutab joonistamist, joonestamist ja vastavaid arvutiprogramme
- 4) pildistab kolmemõõtmelisi esemeid, töötleb fotofaile ja esitleb puidust esemete fotosid

5. Puiduõpetus 4 EKAP

Õpilane:

- 1) kirjeldab erinevaid puiduliike ja toob välja nende määramise tunnused ning struktuurid osad
- 2) nimetab puiduvigu ja selgitab nende kasutamise ja vältimise võimalusi mehaaniliste-, seen- ja putukakahjustuste puhul
- 3) eristab looduslikke ja sünteetilisi puidukaitsevahendeid, selgitab nende kasutus- ja säilitamisnõudeid
- 4) selgitab õigusaktidest tulenevaid puiduvarumise õigusi ja tingimusi ning hanke korraldamise võimalusi, kirjeldab toormaterjali langetustavasid
- 5) kirjeldab sae- ja liimpuitmaterjali liike ning nende kvaliteedinõudeid, kasutades erialast sõnavara ka võõrkeeles

6. Puutööalased tööriistad ja tehnoloogia 5 EKAP

Õpilane:

- 1) kirjeldab traditsioonilisi puutööriistu, -vahendeid ja -masinaid, selgitab nende hooldusnõudeid, kasutades erialast sõnavara ka võõrkeeles
- 2) valmistab, hooldab ja korrastab töös kasutatavaid käsitööriistu ning abivahendeid, töötab järgides ohutusnõudeid
- 3) kontrollib ja hindab puutöös kasutatavate mõõte-, märkimis- ja kontrollimisvahendite täpsust ja kasutab puutöös vajaminevaid mõõte-, märkimis- ja kontrollimisvahendeid ning -viise
- 4) kirjeldab peamisi puidutöö käsitööriistade, vahendite, masinate ja seadmete hankevõimalusi ning tutvustab hooldusteenuse pakkujaid
- 5) järgib puidu masinate ja seadmetega töötlemisel töötervishoiu- ja tööohutusnõudeid ning isiklikke kaitsevahendeid

7. Tervikpuuesemete valmistamine 8 EKAP

Õpilane:

- 1) kirjeldab tervikpuust esemete esemegruppe, nende kasutamist, valmistamise traditsioone ja viise, materjale ja töövahendeid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles
- 2) valib ja varub tervikpuu esemete valmistamiseks sobivad materjalid, lähtudes materjali füüsikalistest, keemilistest, tehnoloogilistest ja vormilistest omadustest
- 3) hoiustab käsitsi või mootorsaega varutud materjalid nõuetekohaselt, järgib töötades keskkonnahoiu-, langetamise- ja töökaitse nõudeid
- 4) valmistab ette töökoha vastavalt tervikpuu esemegrupile, valib vastava tehnoloogia, töövahendid ja seadmed
- 5) planeerib kavandi alusel tööde järjekorra, arvutab tööülesande täitmiseks vajaliku aja- ja materjalikulu lähtuvalt esemete iseloomust ja hulgast
- 6) valmistab kavandi või tööjoonise alusel tervikpuust esemeid, kirjab ning viimistleb nõuetekohaselt, järgides tööohutus- ja käsitöömeistri kutse-eeetika nõudeid, hoiab oma töökoha töötamisel ja töö lõppedes korras
- 7) järgib tervikpuust eseme hooldamise- ja renoveerimise tehnikat ning uute ja vanade materjalide omavahelist sobivust ning vajadusel parandab kulunud esemeid, valides selleks sobivaid renoveerimise- ja hooldamise tehnikad
- 8) töötab ennast ja keskkonda säästvalt, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, kasutab asjakohaseid isikukaitsevahendeid

8. Painutamistööd 8 EKAP

Õpilane:

- 1) kirjeldab puidust painutatud esemegruppe, nende otstarvet, valmistamise traditsioone ja viise, materjale ja töövahendeid, kasutades erialast sõnavara ka võõrkeeles
- 2) valib ja varub painutatud esemete valmistamiseks sobivad materjalid, järgib töötades keskkonnahoiu- ja töökaitse nõudeid
- 3) valmistab ette töökoha vastavalt painutatud esemegrupile, valib vastava tehnoloogia, töövahendi ja seadmed
- 4) planeerib kavandi alusel tööde järjekorra, arvutab lähtuvalt esemete iseloomust ja hulgast vajaliku aja- ja materjalikulu
- 5) valmistab kavandi või tööjoonise alusel painutatud erinevaid esemeid, kirjab ning viimistleb nõuetekohaselt, järgides tööohutus- ja käsitöömeistri kutse-eeetika nõudeid
- 6) valib painutatud eseme hooldamiseks ja renoveerimiseks sobiva tehnika, arvestades uue ja vana materjali kokkusobivust
- 7) töötab ennast, ressursse ja keskkonda säästvalt, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, kasutab isikukaitsevahendeid

9. Laudnõude valmistamine 7 EKAP

Õpilane:

- 1) kirjeldab laudnõude esemegruppe ja esemete valmistamise traditsioonilisi viise, materjale ja töövahendeid, kasutades erialast sõnavara ka võõrkeeles
- 2) valib ja varub laudnõude esemete valmistamiseks sobivad materjalid, hoiustab nõuetekohaselt, järgib töötades keskkonnahoiu ja töökaitse nõudeid
- 3) valmistab ette töökoha vastavalt laudnõude esemegrupile, valib vastava tehnoloogia, töövahendid ja seadmed
- 4) planeerib kavandi alusel tööde järjekorra, arvutab vajaliku aja- ja materjalikulu lähtuvalt esemete iseloomust ja hulgast
- 5) valmistab kavandi või tööjoonise alusel laudnõudest erinevaid esemeid, kirjab ning viimistleb nõuetekohaselt, kasutades ressursse säästlikult
- 6) rakendab laudnõu eseme hooldamise ja renoveerimise tehnikaid ning vajadusel parandab kulunud esemeid, valides sobivad renoveerimise ja hooldamise tehnika

10. Tappseotiste valmistamine 8 EKAP

Õpilane:

- 1) kirjeldab seotiste liike, nende kasutuskohti, valmistamise traditsioone ja viise, materjale ja töövahendeid, kasutades erialast sõnavara ka võõrkeeles
- 2) valib ja varub tappseotiste valmistamiseks sobivad materjalid ja hoiustab nõuete kohaselt
- 3) valmistab ette töökoha vastavalt seotiste valmistusviisile, valib sobiva tehnoloogia, töö- ja abivahendid ning seadmed
- 4) mõistab tööülesande täitmiseks vajaliku aja- ja materjalikulu arvestamise vajadust

- 5) valmistab kavandi või tööjoonise alusel erinevaid tappseotisi, järgides käsitöömeistri kutse-eetika nõudeid
- 6) rakendab seotiste hooldamise- ja renoveerimise tehnikaid ning vajadusel parandab, valides selleks sobivad renoveerimise- ja hooldamise tehnikaid

11. Punumistööd 6 EKAP

Õpilane:

- 1) annab ülevaate punutud esemete esemegruppidest, kasutamisest, valmistamise traditsioonilistest viisidest, punumismaterjalidest, kasutades erialast sõnavara ka võõrkeelsele
- 2) valib ja varub vastavalt punumistöõde iseloomule sobivaid puitmaterjale
- 3) valmistab materjalid punumistööks ette ja hoiustab vastavalt püstitatud tööülesandele
- 4) valmistab punumistehnikas esemeid, kasutades ratsionaalseid ja ohutuid töövõtteid
- 5) töötab ennast ja keskkonda säästvalt, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, kasutab isikukaitsevahendeid

12. Tahumistööd 5 EKAP

Õpilane:

- 1) kirjeldab vestmis-, lõhestamis- ja tahumistöõde kasutuskohi, töövahendeid ning nende valmistamise traditsioone Eestis
- 2) tutvustab erinevaid eriotstarbelisi kirvetüüpe ja kirve osasid, selgitab kirve hooldamist
- 3) valib tööks sobiva kirvetüübi, arvestades tööriistaterase omadusi ja kirve valmistamise tehnoloogiat
- 4) valmistab erinevaid tahutud esemeid, kasutades töö eesmärgist tulenevalt sobivaid, ratsionaalseid ja ohutuid töövõtteid, hoiab korras oma töökoha
- 5) töötab ennast ja keskkonda säästvalt, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, kasutab isikukaitsevahendeid

13. Käsitööalane ettevõtlus ja tootearendus 12 EKAP

Õpilane:

- 1) tutvustab erinevaid ettevõtlusvorme ja -võimalusi, lähtudes neid reguleerivatest õigusaktidest
- 2) kavandab ja valmistab näidistooteid ja tootesarju, teeb eeltööd toote või tootesarja turustamiseks
- 3) mõistab tootevastutuse olulisust, lähtudes käsitöömeistri kutse-eetikast
- 4) teeb koostööd erinevate partneritega, juhendab neid ja kaastöötajaid oma oskuste piires
- 5) mõistab toote esteetilise pakendamise vajalikkust, esitleb toodet või teenust, arvestades nõudlust ja võimalusi

14. Praktika 21 EKAP

Õpilane:

- 1) planeerib puukäsitöölise praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt õppekavast ja praktikajuhendist
- 2) tutvub praktikaettevõtte töökorraldusega ning läbib töökohal sissejuhatava ja tööohutusalase juhendamise
- 3) töötab juhendamisel praktikaettevõttes, järgib ettevõtte töökorralduse nõudeid, rakendab töötamisel ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid ning täidab kvaliteedinõudeid
- 4) analüüsib iga tööpäeva lõpus oma erialast ettevalmistust ja täidab praktikapäeviku
- 5) arendab meeskonnaliikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust, töötades erinevates meeskondades
- 6) koostab praktika aruande ja esitleb koolis

Spetsialiseerumised (moodulite nimetus ja maht). Puuduvad

Õppekava kontaktisik

Ees- ja perenimi	Valeria Grinevskaja
Ametikoht	õppedirektor
Telefon	6644680
e-post	oppediretor@tkak.ee

Märkuses

Lisas 1 on esitatud kutsestandardi kompetentside ja õppekava põhiõpingute moodulite vastavustabel
Kooli õppekava ja selle moodulite rakenduskava on avalikult kättesaadav kooli kodulehel www.tkak.ee